

motarbetaren

Vinter 2007

HELT GRATIS
www.motarbetaren.se

TEMA:
NORGE

Strandad i Oslo

Jag har just blivit en del av Norgevägen. Vägen från att leva på bidrag i Sverige och jobba i Norge är väldigt kort. Det tog mig två dagar. Här är en arbetsmarknad som skriker efter folk och vi borde ha bättre möjligheter än i Sverige att ställa krav men verkligheten är en helt annan.

Man går och stämplar och helt plötsligt kommer en glimma hopp. Efter att ha fått ett SMS från Burger King med avslag verkar Norge som en väldigt bra idé. Så man tar ett mikrolån och hoppar in rävsaxen på Svenska föreningen. För att tjäna pengar så har man redan satt sig i skuld. Hyresvärden och arbetsköparen är en obehaglig symbios. Bemanningsföretaget betalar hyran, så byter du jobb blir du hemlös. För att få en lägenhet krävs ofta runt 7000 NOK i deposition.

Jobben är ofta varvning i sista sekunden från bemanningsbyrå. Detta verkar vara en medveten taktik för att skapa pressade desperata anställda.

"Kollektiven" på Svenska Föreningen är genomgångsboenden med papperstunna väggar. Toalett i ett iskallt trapphus, länsade gemensamma utrymmen. För detta betalar jag nästan 40 % av lönen samt för privilegiet att städa upp efter alla partysvenskar.

Det finns en vildavästernmentalitet här som gränsar på komik. Boendet är fullt av knarkare och skräckhistorier. Stämningen är både öppenhet och misstänksamhet. Här blir överlevnadens paradox helt vriden ur sina dimensioner; jag säljer mitt liv för att kunna köpa mitt liv. Det är jävligt dålig deal. Man åker hit och sätter livet på paus. Biter ihop. Super bort. Röker bort

till den tid man kan få köpa tillbaka. Droger och spektakel för att döda människan i oss.

Motarbetaren tema Oslo Det behöver inte vara så här..

I det här specialnumret av Motarbetaren med tema Oslo ger vi dig lite enkla tips och trix och låter erfarenheterna från kamrater som jobbat i Oslo tala för sig själva. Bladet är tänkt som en guide och inspirationskälla för att göra en pissig tillvaro lite enklare och roligare.

För även om lönerna är högre och det finns mer jobb i Oslo, så måste vi ändå sälja vår arbetskraft, och överskottet går i fickan på någon annan. Vi är lika uttrötade efter ett arbetspass här som vi är i Sverige, och vi stöter på samma idioter till chefer i Norge som i Sverige.

Läs, låt dig inspireras och bidra gärna med egna erfarenheter. Vi lär oss av varandra. Skriv till oss på motarbetaren@gmail.com ■

DET RYKTAS...

■ Bemanningsföretaget Grata har satt i system att betala löner försent, för lite och ibland inte alls. Att de tvingar folk till dagsuppdrag under långa perioder. Så undvik Grata. Och glöm inte Räkna noga räkna örena. De kan bara lura oss så länge vi låter oss luras.

■ Jobzone och Topptemp har lite bättre kontrakt än Manpower och Adecco. Det är alltid värt att kolla upp. På norska arbetsförmedlingen finns en lång lista med alla bemanningsföretag.

■ Svenska föreningen drivs av kokainmissbrukare som inte tar hand om lägenheterna samt att de tar ut hiskeliga överpriser för rum utan lås ►►

En regnig sommar

Jag hade precis kommit hem ifrån en resa och var luspank. Som vanligt hade jag inte orkat söka några jobb i förväg. Så jag begav mig norrut. Norrut mot oljeekonomin. Norrut mot Oslo. Mitt första jobb var på Adecco, världens största bemanningsföretag. Jag skulle klistra frimärken på ark. Vi satt tre Adeccoanställda ihop och klistrade för 105 spänn i timmen. Det är svårt att få en lägre lön i Norge. Bra för Posten och Adecco, dåligt för oss. Kändes piss när jag trodde att jag skulle hitta guld. Så varför ansträng sig? Varför bry sig det minsta om Postens frimärken? Cheferna var som hökar över oss och tvingade oss att fylla i jobbkort där vi fick skriva i exakt hur mycket vi klistrat. Vi försökte skriva ett paper för alla. Men cheferna var noggranna och kontrollerade oss. En stenhård tegelsten och en smilande smilfink. Om vi gjorde fel eller jobbade långsamt var dom framme direkt. Det kändes som att gå i mellanstadiet. Så fort cheferna lämnade lokalen blev allt mycket bättre. Vi gick alltid bara några minuter efter att dom gått. Trots att vi egentligen skulle stanna en halvtimme till. Min svenska arbetskamrat verkade känna ansvar och jobbade på istället för att sitta och snacka och ha trevligt. Han tyckte man skulle göra ett bra jobb för man fick ju faktiskt lön. Jag grälade en del med honom men vi hjälptes samti-

digt varandra med tips om nya jobb. Vår tillfällighet och osäkerhet gjorde att vi tog oss friheter. För vi hade ju egentligen inte så mycket att förlora. Vi bildade en liten gemenskap av olydnad. Och ibland fick vi med oss den duktiga svensken också. Dessutom döpte vi om bemanningsföretagen till hallickar och Posten till torsk.

Manpower Efter en meningslös intervju ringde min hallick ifrån Manpower. Hon hade fixat jobb till mig för resten av sommaren på ett lager. Lite bättre betalt än hos Adecco och ett kontrakt som räckte ett tag framåt. Det var skönt att veta. Skönt att slippa oro mig för att leta jobb. Nu stod jag plötsligt vid rullandebandet. Om det maskades någonstans märktes det av hela vägen. Vi manpowersvenskar höll ihop och gick ut och festade ibland. Gemenskap men också gemensam disciplin. Det snackades skit om dom som var lata och många hade mycket förtroende för förmannen som ju var "juste". Även om han ibland såg genom fingrarna med för långa pauser, maskning o dyl. så kunde det räcka med en liten förmaning för att svenskarna skulle lyda ett långt tag framåt. Vissa av svenskarna var verkligen trogna. Dom jobbade som robotar och vågade inte ta något initiativ utan att fråga chefen. Dom var trogna trots att dom var osäkert anställda och kasst betalda.

Några fick fast anställning för att dom var chefernas knähundar. Vissa dagar hade vi inget att göra och kunde i godan ro sitta och spela spel på Internet eller bara hänga och snacka. Skönt men också långtråkigt. Efter ett tag dök cheferna upp och flyttade folk till den nya fabriken som var än värre än det gamla stället. Där var vi 100% kontrollerade av kameror och chefer. Som tur var kraschade deras system rätt ofta så det blev mycket surfning och spel som saktade ner och saboterade deras datorsystem (facebook förbjöds efter ett tag). Det var en otröstligt regnig sommar så det gjorde inte så mycket att jag jobbade. Men bland svenskarna i Oslo var jobbet något positivt och roligt. Det fanns en hets runt övertid. De hade alltid tillgång till bemanningsarbetare som var beredda att jobba hur mycket övertid som helst. En del jobbade dubbelskift och ibland trippelskift. Övertiden splittrade oss. Gjorde oss till Konkurrenter. Jag snackade en del om att genomföra övertidsblockader för att ställa krav. Men många svenskar är i Oslo tillfälligt för att tjäna ihop pengar till en resa och är inte intresserade av att förbättra sin situation. På grund av alla problem flyttade de tillbaka produktionen till den gamla fabriken. Det blev konstant övertid och ständigt övervakat arbete. Cheferna ifrån den nya fabriken kom tillbaka och såg till att vi inte maskade. Som tur var kände vi till det gamla ställets svagheter och kunde ta oss vissa friheter. Trots allt tjänade jag en del över sommaren och det var relativt lätt att få jobb fast det sög ändå lika mycket att jobba i Norge som i Sverige. ■

►► och kök fulla av kackerlackor. Om du av någon anledningen råkat hamna där har vi hört att det funkar att gå samman och ställa krav.

■ Rökade du kan köpa nere vid Nybro är ruskigt dåligt och extra dyrt. Gå inte dit om du inte är desperat.

■ Norska arbetsmarknaden skriker efter folk. Vet ditt värde och byt jobb om du hatar det. Det finns alltid fler.

■ Grönsakerna vid Grønland och Tøyen är billiga och fräscha.

Skvallerkungen

INGA JÄVLA RESTAURANGER!

Samma låt en gång till. Du håller upp samma kopp med kaffe till samma unga par vid fönstret. Deras andra date. Du ger dem samma falska uppässande leende. Hetsar förbi samma smaklösa inredning, står på samma ställe och glori ut över samma matsal. Bakom dig pillar diskplockaren tillbaka samma återanvända smörklick i samma smörburk. Det här är inte en deja-vu. www.polkagris.nu

ÖL PÅ ONSDAG

Jag har flängt runt på en flera olika arbetsplatser under några veckor. Det är svårt att hinna lära känna någon lite bättre på så kort tid. Två veckor så ringer konsulenten. Dags att byta jobb. Höstmörkret sänker sig över Oslo, det regnar mycket.

Det är jävligt svårt att hålla sig flytande. Några kompisar har jag ju sedan innan i Oslo, men visst saknar man polarna där hemma. Så har det varit både när jag gått i skolan eller tagit vikariat på olika ställen. Allting blir jäkligt mycket lättare med lite trygghet, det blir

lättare att snacka med arbetsskamrater få nya vänner.

På en fest en kväll träffar jag en norrman som är i samma bransch som jag det visar sig att vi båda är ganska less på våran tillvaro där man känner sig jävligt ensam mot både chefer och konsulenter och där det är svårt att hinna få kontakt med andra knegare i samma situation. Jag är just nu rätt nere, tempot på jobbet är hårt. Jag är alltid trött, har aldrig tid att vara människa och jag vet inte hur säker jag är på jobbet. Min nyfunne vän lugnar ner mig. Det är lugnt!

Det går att anmäla sig till fler bemanningsställen. Det går att dra. Det är många som letar efter tillfällig arbetskraft du behöver inte hänga kvar. Kvällen är sen men jag och min nye vän bestämmer att ses igen på onsdag för att snacka om gemensamma problem.

Nästa arbetsvecka känns lättare jag kan se fram emot onsdagsölen. Jag säger till en kompis som följer med. Min norske vän tar med en av sina vänner som också hon är inne i bemanningssvängen. Det blir flera onsdagar och någon till droppar in. När vi går ut från krogen i Oslomörkret känner vi oss både lite uppslupna men också starkare och pepade.

Vi hjälper varandra med

lönelistor, berättar om olika erfarenheter vi gjort på jobb, tipsar om dom värsta konsulenterna och bemanningsföretagen. Framförallt så stödjer vi varandra att ta nästa steg. Att ta lite längre rast, att ta ut sina välförtjänta sjukdagar att ljuga för chefer när det behövs och smörja konsulenter när det är nödvändigt.

Det blir några gånger, senare på vintern försvinner vi åt olika håll men för mig blev den där hösten och vintern i Oslo rejält mycket lättare tack vare våra ölkvällar. Det är enkelt, ta med dig en kompis som tar med sig en kompis.

Vi är många. Alla dricker inte öl vissa föredrar te men det viktiga är att vi ses, snackar

TIPS & TRIX

Nu till tipsen för hur du skaffar dig ett kneg i Oslo ungefär samma saker bör gälla för andra städer, fiskeindustrin och norska fjällen. Vi börjar med en checklista.

Kontakter i Norge? Vänner som redan knegar på andra sidan. Hon från fotbollslaget, avlägsna släktingar, allt kan vara av intresse. Att hitta bostad kan vara lite knepig men betydligt lättare än i Sverige. Har du kontakter? Kan du sova på någons soffa? Du kan hitta rum och lägenheter på www.finn.no eller www.hybel.no. Det brukar gå ganska fort och det går att hitta boende under 3000 nok. Är ni en eller flera kompisar som vill dela på en lägenhet så blir det enklare. Men tänk på att det inte ingår kyl, frys eller tvättmaskin i de flesta norska lägenheter. Om du absolut inte hittar något finns det alltid plats i svenska föreningen. Men vi rekommenderar det inte. Skattekort är ett måste (för vitt arbete). För detta krävs en adress som du kan folkbokföra dig på. Annars kan du jobba utan skattekort men tvingas då skatta hälften av det du tjänar. Så skaffa dig en adress och bege dig direkt med tunnelbanan till station Tøyen där du kan räkna med att köa ett tag med andra utländska knegare. Dom kommer att fråga efter arbetsgivare på skattekontoret har du ingen kan du bara skriva i ett bemanningsföretag så länge. Alla svenskar som jobbar i Norge betalar numera 36% skatt och det är vad du får höra hos Likningskontoret och hos företaget du jobbar för.

En karta är bra att ha. Se till att ha en med tunnelbanestation-

erna utmärkta. Du kan hitta en vid turistinformationen vid Centralstationen. Se till att skaffa ett norskt mobilnummer. Du kan köpa ett abonnemang på vilken kiosk som helst. Numera måste alla simkort personregistreras. Så är du inte norsk medborgare måste du fylla i ett papper och visa leg där du köpte kortet för att registrera dig. Du är du antagligen redan expert på att skriva CV efter diverse meningslösa kurser hos Arbetsförmedlingen. Se till att kopiera upp många exemplar i förväg. Det är dyrt att skriva ut på Internetcaféer i Oslo. Med detta gjort så är det dags att söka jobb!

I Oslo är det brist på arbetskraft vilket gör det väldigt mycket enklare att få jobb. Ryktet går att svenskar har väldigt bra arbetsmoral (vilket vi givetvis inte skall leva upp till) som kan vara till fördel när du söker jobb. Många svenskar sliter på Oslos hektiska restauranger, kör truck på lager, släpar sig igenom långa dagar inom industrin, svarar i telefon, knegar på byggen, flyttar tunga möbler, städar eller har attraktivare hantverksyrken. Företagen vill oftast ha referenser. Har du ingen speciell kan du hitta på lite egna referenser. Bifoga numret till en kompis som har en låtsasarbetsplats där han/hon är chef så kan han/hon intyga att du är punktlig och skötsam.

Om du vill jobba på restaurang så lämna din CV på så många ställen som möjligt. Du kommer att få svar. Minsta lönen skall ligga runt 100 kr, dricks tillkommer nästan alltid men kolla upp det. Är du inte intresserad av restaurangbranschen så finns det en massa lager-, flytt- och industrijobb. Dessa får du lättast och snabbast via bemanningsföretagen. Men tänk på att det kan vara värt att lägga lite tid på att söka jobb direkt mot företag då bemanningsföretagen snor en ganska stor del av din lön.

Har du en kompis som jobbar på något bemanningsföretag så skaffa dennes konsultants nummer och be att få komma till en intervju. Har du inte det så anmäl dig till alla bemanningsföretag du hittar. Det finns många i Oslo dessa är några av dom största: www.manpower.no, www.jobzone.no, www.adecco.

no eller www.toptemp.no. Du hittar en lista med allihop på den norska arbetsförmedlingen www.nav.no. Du kommer att få fylla i en massa meningslösa papper och formulär oftast direkt på internet. Du får snart in rutinen. Det kan bli en kämpig start men kör på för fullt, ljug och spela arbetsvillig så kommer du få ett kneg. Oftast blir du kallad till intervju först. Det kan dröja några dagar innan du blir skickad på ett uppdrag men ring eller skriv varje dag. Snart kommer du att få ett samtal till ditt norska mobilnummer från din konsulent. Ta första bästa uppdrag men hör dig för angående typ av jobb och vart arbetsplatsen ligger. Nästan alla bemanningsföretag testar dig först för att se vad du går för. När de har gjort det några gånger så får du oftast längre uppdrag vilket kan vara vägen till ett fast jobb om du är sugen på det. När du jobbar på lager skall du inte acceptera mindre än 120 nok. per timme. Möjligtvis kan du gå ner till 110 nok. om det råkar vara ditt första uppdrag men sedan måste du kräva upp lönen. Det sägs att företag som Grata och Manpower könsdiskriminerar så tjejer se upp och stå upp för er. Hör med män anställda av samma bemanningsföretag och kolla deras lön.

Väl på jobbet gäller samma saker som överallt annars i världen. Snacka ihop dig med vettiga arbetskamrater, höj inte tempot, försök att skaffa dig så mycket handlingsutrymme som möjligt. Det kan vara bra att snacka ihop sig med andra från samma bemanningsföretag när ni skall begära högre lön eftersom tre spända blickar är starkare än en ensam när konsulenten kommer på besök, vilket händer då och då. De fastanställda kan vara lite svåra att lära känna eftersom de många gånger ser folk ifrån bemanningsföretag storma in och ut. Tillsammans är vi starka, fastanställda arbetare kan oftast ta konflikter du inte kan ta. Du kan ju bli av med ditt uppdrag i ett huj. Stå bakom dom så mycket du kan och sök kontakt med de som verkar vettiga, som fattar att även deras situation försämras om vi hunsas. På www.oslokameleonten.blogspot.com kan du läsa om en bemanningsarbetarens öden i Oslo.

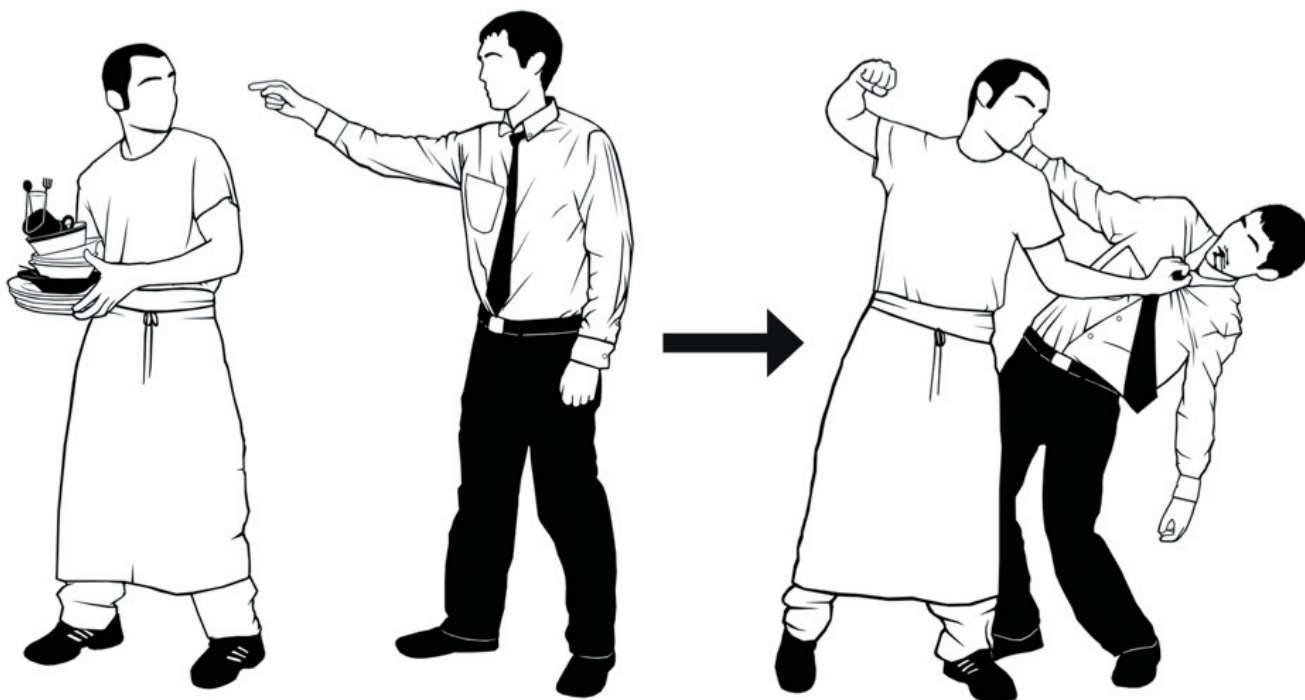
För att få hjälp med vissa grejer på jobbet, som uteblivna tim-

mar och dylikt, kan norska LO fungera bra. Dom kommer inte att driva din kamp, det måste du och dina arbetskamrater göra men det kan vara värt att kolla upp www.lo.no.

Norrmän brukar vara lite svåra att förstå innan man är van. Men dom förstår oftast dig bättre än vad du förstår dom, nästan alla norrmän har kollat på svensk TV. Dom kommer säkert dra några pilsnerfilmsharanger som: Va sa ni? Fina grejer! etc... etc...

Oslo har ett brett kollektivtrafiknät som det funkar relativt bra att ta sig runt med. Men som allt annat i Oslo är det ack så dyrt. Ett månadskort för en vuxen över tjugo år ligger på 720 nok. Men naturligtvis går det precis som i Sverige att planka (på norska heter det snike) . I tunnelbanan kan du än så länge lugnt spatsera förbi utan att oroa dig för spärrvakter eller ens spärrar. Oslo kommun håller dock på att installera ett spärrsystem liknande Stockholms. Ryktet går att de är kraftigt försenat p.g.a. sabotage. På bussar måste du för det mesta visa biljett för chauffören. Det brukar funka att visa en gammal biljett så se till att ha en med dig. Blir du tagen i biljettkontroll kan du välja mellan att betala 720 no.k. på plats eller få en betalningsavi på 900 hemskickad till dig. Du måste visa leg men du kan alltid uppge svensk adress och personnummer. Många har sluppit böter på det viset. Annars kan man låtsas vara turist och skriva brev till Spørveien och mena att man inte visste hur betalningen skedde. Oslo kommun har börjat med störande storkontroller (precis som Göteborg) där alla på en buss, spårvagn eller tunnelbanestation kontrolleras. Storkontroller är vanligast på de större stationerna. Civila kontrollanter är vanliga. De är svåra att undkomma om man inte är van plankare och känner igen deras ansikten. Märk att det ibland rör sig Securitasvaktare på tunnelbanan. De är vanligtvis inte kontrollanter utan bara ordningsvakter.

Om du får lust att cykla kan du för en billig penning låna s.k. bisykklar, fråga om det på Oslo turistinformation. På www.trafikanten.no kan du lätt hitta din resväg. **Lycka till!**

motarbetaren.se - hyfs å sunt förnuft.